

Drukningssulykker i Ørsdalsvatnet

*

Det har skjedd mange drukningssulykker på vatnet,
både under roturer, gras-slått og vedhogst i fjellsidene.
Her er omtalt flere slike,
men særlig de fire verste vi kjenner til.

*

Drukningssulykke I
1832

Fem brødre druknet mens resten av familien så på og kunne ikke hjelpe.

Drukningssulykke II
1875

Fem omkommer etter en fuktig reis på vatnet.

Drukningssulykke III
1944

To egersundere omkommer når båten kullseiler.

Drukningssulykke IV
1973

Far og sønn omkommer.

*

Aaland Gård, januar 2011
Paul Tengesdal

ULYKKENS DAL I BJERKREIM

Gitle A. Birkrem hadde i 1913 en artikkel i Dalane Tidene hvor han forteller om hele 58 ulykkestilfeller i Ørsdalsdalføret. Han reiste oppover Ørsdalsvatnet med dampbåten «Lillegut», videre gjennom Ørsdalen til Bjordal, til Brattebø, Grøtteland og Austrumdal og forteller om ulykker som hadde skjedd langs denne reiseruta. Her er bare tatt med ulykkene han skriver om som skjedde langs Ørsdalsvatnet. Han skriver slik:

Jeg innbyr leserne til å ledsage meg på en Ørsdalstur, og etterhvert som vi passerer stedene, forteller jeg hva Torger Austdal og andre gamle folk fra området har fortalt meg om dalens mange ulykkestilfeller.

Vi går til fots de 4 km vei fra Bjerkreim til Ørsdalsvatnets nedre ende. Der ligger «Lillegut» med stimen oppe, og som det lønner seg en kongelig norsk statsunderstøttet postbåt presis etter ruten kl. 5 ettermiddag kaster loss.

Straks båten er kommet i gang passerer den nå ubebodde husmannsplass Sagen (Saie). Like ved lyder Hytlandsfossens monotone dur. En vinterdag for godt og vel 50 år siden satt en ung gutt stivfrossen, død, ved kanten av den gangsti, som da førte innover til Hytland. Han var kommet dertil fra Egersund. Dødstrett av å vasse i den dype snø har han satt seg på en stein og er sovnet inn i evigheten. Det var Vilhelm Tollefsen fra Netland.

Helt oppe på fjellkanten sees en snipp av Hytlands innmark. På denne gård bodde i gamle dager en mann, som av en eller annen grunn ville ha sin kone avveien. En sommersøndag fikk han konen med seg til skogs for å plukke nøtter. De var i de stupbratte lier tvers over Landsdal. Ut på dagen kommer mannen alene til Landsdal og bærer seg ille, fordi hans kone var «fallt utfor», og hadde slått seg ihjel. Folk på Landsdal fulgte med og fikk liket bragt til Hytland, men før begravelsen forsvann mannen og er siden aldri kommet tilbake. Det er folkemeningen, at mannen selv var årsaken i ulykken og derfor rømte fra gård og grunn.

I det stupbratte skaret ned fra gårdens innmark gikk en tidlig sommermorgen Ola Hytlands tjenestegutt alene og slo høy. Da husbonden kort etter kom på arbeidet var gutten ingensteds å se. Han fantes noen timer senere som lik, helt nede ved vannet.

Ett støt i dampfløyten varsler for stoppested. Det er Kleppali. Lunt og avgjemt ligger gården ved foten av det store Dauremålsfjell. Fra Kleppali fører gangsti over fjellet til Holmen. En dag skulle den gamle Ola Apeland over fjellet til Kleppali for derfra å settes over vannet til sitt hjem på Hytland. Men neste dag fantes han liggende død etsteds ved veien, hvor han var falt utfor en bergskrent.

For 61 år siden gjætet Kleppali-mannens 3 barn; 8, 10 og 12 år gamle, sin fars kreatur i fjellet. Der lå enda is på tjern og vann. Ved ett av disse hadde barna sittet og lest i sine skolebøker. Det yngste av barna har nok derunder kravlet seg ut på den møre is og er falt gjennom. De andre er da løpt til for å berge, men faller derunder alle gjennom isen og drukner. Da kreaturene mot kveld kom heim uten gjætere ante man uråd.

Faren tok avsted, og lenge var det ikke, før han fann dem han søkte. Da de tre barnelikene bragtes hjem til moren, må hennes hjertesorg ha vært grenseløs. Ole Tollefsen Vassbø som da bodde på Hytland, forteller at han hørte jammerskrikene like dertil.

I 1888 omkom tjenestegutten Kornelius Holmen ikke langt fra Kleppalis huser. Han skulle hugge over et vindfelt tre, og derunder falt dette og treets røtter fra det avbrutte jordfeste, over ham og drepte ham på stedet.

For Landsdal stoppes det ikke i dag. Det bærer over til Lauperak. Like før haugen har vi Kråkefjellet. En vinterdag for mange år siden arbeidet en ung mann fra Klampen i disse tødner med vedhogst. Under dette arbeidet tapte han fotfestet, fallt utfor og omkom. (Dette var Nils Larsen som 30 år gammel, druknet i 1832).

Like overfor Linnes styrter Bjørnåen på den annen side av dalen sine vannmasser gjennom

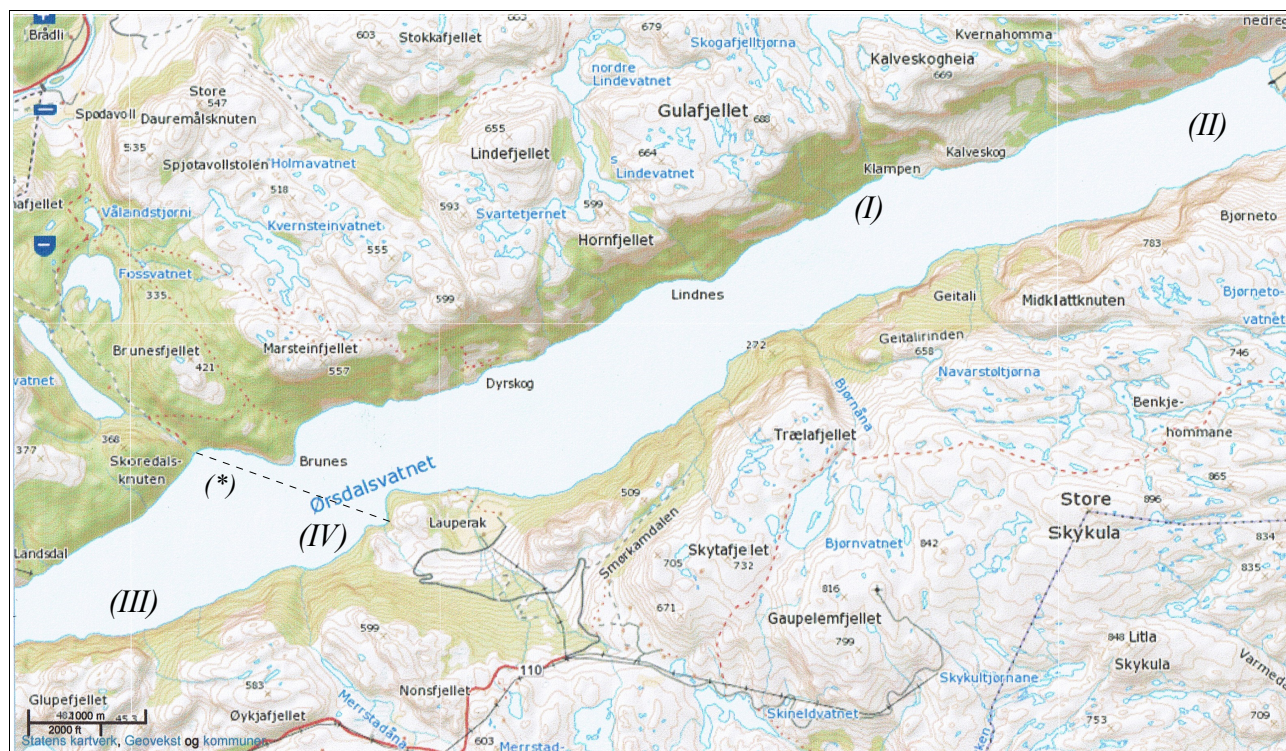
et skar fra toppen av fjellet. Et stykke innenfor det stedet hvor elven faller ut i vannet er en høy stupbratt fjellvegg. I den store snøvinter 1877 var brødrene Ådne og Tønnes fra Vassbø oppe i lia over stupet og hogg skogved. De hadde lesset en stor velte som skulle settes utfor stupet. Men like nedpå stupkanten strandet veltet. Så går Tønnes ned for å løsne den. I det samme han får velten løs, glir han på en issvull under snøen og følger med veltet utfor stupet.

Broren som stod og så på, utstøter et redselskrik, som gav gjenlyd i fjellene og hørtes helt over til den andre siden av dalen, til garden Kalveskog. Tollef het mannen som bodde der da. Han forteller, at dette selsomme skrik hadde han hørt en gang før fra samme kant en sen kveld tidligere på vinteren. Hvem kan forklare sådant?

Lars Kalveskog skulle en dag sammen med sin tjenestegutt ro ei ku over vatnet. Kommet midt for Klampen ble kua urolig, så den lille båten velte. Begge roerne kom i vannet, men kun tjenestegutten ble berget.

En sønn av Tollef Kalveskog skulle for flere år siden hente hjem geitene en kveld. Han kom ikke tilbake, men ble senere funnet og bragt heim som lik. Han var falt utfor i en ur og var slått ihjel.

DE FIRE VERSTE DRUKNINGSULYKKENE

De fire verste drukningsulykkene som vi kjenner til.

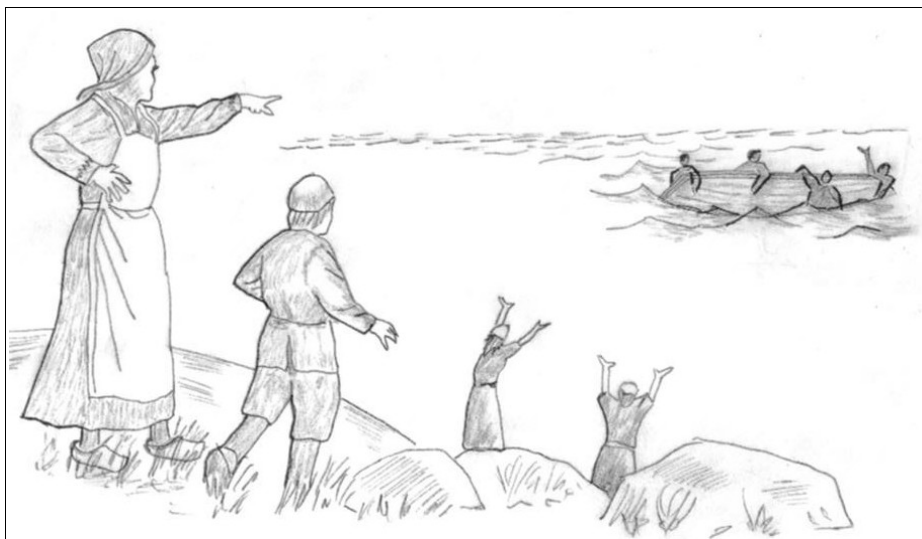
Avmerking på kartet viser hvor disse hendte.

(I)=ulykken i 1832, (II)=ulykken i 1875, (III)=ulykken i 1944, (IV)=ulykken i 1973.

() = vikingenes veg øst-vest i Norge gikk over vatnet fra Skjøredalen til Dyråsvika.*

På denne overfarten har det ganske visst skjedd flere drukningsulykker opp gjennom de mange hundreåra.

Drukningssulykke I 1832

I Klampen druknet fem brødre. De hadde vært på vedhogst, og hadde full last når båten kvelvet. Resten av familien stod på land og så på men kunne ikke hjelpe – de hadde bare en båt.

Året før druknet en annen bror.

Illustrasjon: Paul Tengedal

I Ytre Kalveskog (Klampen) bodde det en familie med 6 brødre, som alle drukna;

- Lars (d.e.) f. 1791 var gift med Anna som fødte sønnen Lars en måned etter at Lars drukna.
- Torgius f. 1795 var gift med Siri. De hadde tre barn når Torgius drukna.
- Peder f. 1797 var gift med Taletta. De hadde fire barn når Peder drukna.
- Nils f. 1802 var ugift.
- Lars (d.y.) f. 1806 var ugift.
- Svale f. 1809 var ugift.
- Foreldrene Lars f. 1763 og Anna f. 1762 var også i heimen.

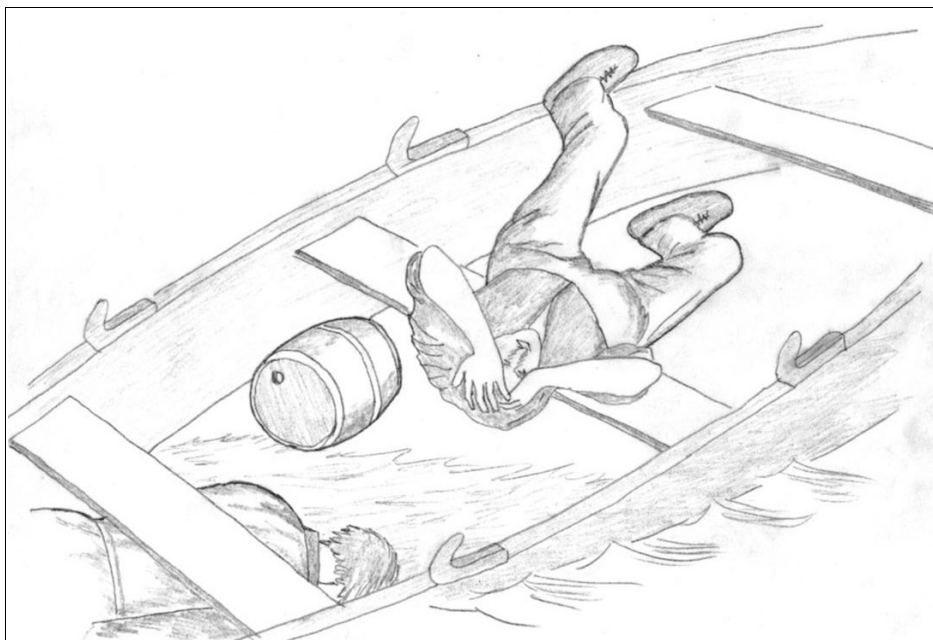
I januar måned 1831 var Nils på vedhogst ved Lauperak, i liene opp av Ørsdalsvatnet. Han kom ikke tilbake og det vart leit etter han, men han vart aldri funnen. En måtte bare innse at han under arbeidet hadde tapt fotfestet, falt utfor og var omkommet i vatnet (kilde 1).

Så var det den 6. mars 1832. Da var alle de resterende 5 brødrene på vedhogst ved Linnes. De skulle frakta veden heim til Klampen. Det var hard nordavind, og så kvelva båten utenfor Brigtona. Faren og konene deres så hvordan de kavde oppå skogveden. Men de hadde ikke flere båter, så de på land kunne ingenting gjøre. Tenk så grufullt! En av brødrene bandt seg fast til båtbandet, og han og båten dreiv av vinden alt bort til Lauperak-landet. Han var den eneste som vart igjen funnen (kilde 2).

Etter ulykken satt det igjen tre enker i Klampen, åtte farløse barn samt besteforeldrene. Den eneste søsteren til brødrene, Anna, var gift på Vassbø og bodde der. Og alle seks brødrene i familien var nå omkommet. Det finnes etterkommere av familien, både i Bjerkreim og i USA.

Drukningssulykke II

1875

En fuktig reis som endte i tragedie.

Lille julaften 1875 skulle Aslak Omundson Skreå skyssse fire ørdsøler over vannet etter at de hadde vært i Egersund på julehandel. De hadde med seg brennevinsanker, og det oppstod slagsmål i båten, som endte med at alle fem omkom.

Illustrasjon: Paul Tengesdal

Mouritz Jensson Hovland og Peder Bjørnson Hovland arbeidet på jernbanen, den nye Jærbanen, og nå ville de heim til jul. De var ganske unge då; Mauritz var 33 år, og Peder var 34 år gammel. Jens, far til Mauritz, reiste så til Egersund og ville henta heim son sin og gjøre innkjøp til jul med det same. Så traff de Kjetil Jonson Netland og brennevin hadde de med seg fra bolaget.

Da de kom til Odlandsstøet, fikk de Aslak Omundson Skreå (*) til å ro seg inn til Ørdsalen. Båten hans Aslak var en skarven, liten som lekk inn vann. Men været var stilt, så det var ingen fare på ferde, men bitende kaldt var det nå vinterkveld, og så drakk de vel for å holde varmen i kroppen.

Dei Dyrskog så at de seint på kvelden rodde forbi, de så hvordan de drakk og hørte hvordan de gaula og song. Så veit vi ikke hvordan det gikk for seg. Kanskje sovna de bare inn, og dreiv inn over vannet, for vinden kom utenifra, eller kanskje det vart trette og slagsmål i båten som tok ende på livet. Og slik var det – det viste seg siden at de hadde sloss. (*)=forfatter av Juditta-visa.

PRESTEN ANKOMMER STEDET

Men den natten rodde Stor-Ola Vassbø og noen andre presten Wettergren oppetter vannet. Nå hadde det seg slik før at når de rodde endelengst vannet, hengte en ut en lykt nede ved Vassbøstøet når det var mørkt, så en kunne sjå lyset endelengst vannet og rette seg etter det i

mørknet.

Straks presten kom til Vassbølandet, så de et lys og de rodde etter det. Ola trudde det var en mann som stod på land med en lykt, for han syntes at lyset ikke var på rette staden. Derfor reiste han seg og ropte: «Sett lykte midt fø støel!» - og med det same slokna lyset. Men den kvelden hadde de Vassbø glemt å henge ut lykta, så dette ble en gåte.

Da hørte de noe som skreik så fælt: «Åååh!» sukka det så fælt med same båten deres gled kloss forbi en båt som dreiv på vannet. De rodde tilbake og la inntil den siden de hadde hørt skriket, så båten la seg på sida og vart halv med vann så det var så vidt de ikke hadde kvelva, og så mørkt som det var, fant de bare Mouritz. Han satt og holdt seg så krampaktig fast i båtkanten, stiv og kald, så de fikk knapt løst ham. De fikk ham oppi sin båt, og siden de ikke så eller visste at det var andre i båten, lot de båten bare driva.

De fikk Mouritz i land og bar han inn på Vassbø-vollen og arbeidet lenge med ham. Til slutt gav de opp og bar ham inn i en løe og lot ham ligge der til morgons. Og så fortelles det, at da de kom til ham om morgonen, hadde han snudd seg og lå på siden. Men nå var han død.

SLAGSMÅL I BÅTEN

Tidlig på morgonen, som var søndag, kom det bod til Lauperak om ulykka. Sakarias Kalveskog tente da i Lauperak. Han rodde til Dyrskog og fekk med seg Peder og noen av brødrene hans, og så rodde de opp mot Vassbø. Da fann de den drivende båten, han hadde drevet bort til det søre fjellet og rent seg fast i en grunne i Sauavika. Da de kom bort til han, var han full av vann. Og nå forteller de ikke likt de i Dyrskog og de på Vassbø. På Vassbø forteller de at Kjetil hekk over æsingen med hendene og hodet under vann, og Jens lå på bunnen i båten under vann. I Dyrskog sier de at Peder og Jens var borte.

Det synte seg at det hadde vært slagsmål, for Aslak hadde vorte slått av en flaske oppover det ene øyet. Slaget var så hardt at flaske hadde gått sund, og et nytt slag med den sunde flaska skar mest av ham øvre lippa. Kjetil lå på ryggen med sprikende fingrer. Og i båten fann de et halvtømt brennevinsanker. Siden dreiv det til lands noen brød og en mjølsekk, og mjølet var enda tørt inni.

De soknet lenge etter Peder og Jens, men fann dem aldri. - Siden vart det forhør på dem som skulle få liv i Mouritz. Dommerne mente at de hadde arbeidet for lite med ham. De skulle ha tatt av kleda og varmet ham opp i en varm stove. Men etterpå kjem de gode rådene. Men det stilnet av siden presten selv hadde vært med. Så den juleaften vart en sørgehøytid i Ørdsalen (kilde 2).

Da presten kom heim, skrev han i kallsboka si: «*Ved min første sognebudsreise til Austdal i Ørdsalen hendte den beklagelige begivenhet at min skyss og jeg den 23. desember 1875 om aftenen i den enden av Ørdsalsvannet traff en båt fylt med vann, hvori 2 døde menn og en mann som vi tok opp i båten, men døde straks vi kom i land. 2 menn til hadde vært i båten, men var før falt ut. Årsaken til ulykken antas at være drukkenskap, som dess verre er almindelig last i prestegjeldet, uaktet prestens stadig formaninger.*» (kilde 3).

RAPPORT FRA LENSMANNEN I BJERKREIM

Lensmannen skriv følgende til Amtmannen i Stavanger den 26. desember 1875:

Den 23. December skjedde den sørgelige Ulykke at 5 voksne Mennesker druknede I det farlige 2 mile lange Ørdsalsvannet, nemlig Jens Knudson Hovland, hans sønn Mouritz, Kiddel Jonson Netland, Peder Bjørnson Bjordal og Aslak Ommundson Skreå.

Førstnevnte var enkemann, og de to sidste var gifte. Men Kiddel efterlater sig ingen Børn, derimod Aslak efterlader sig Kone og 5 Børn I den yderste Aarmod.

Aarsagen til denne skrækkelige Ulykke er Rygterene noget forskjellige, av den Grund at ikke

nogen med Bestemthed kan vide hvorledes det er gaaet til eftersom der ikke var flere I Baaden enn de Forulykkede.

Ulykken foregikk omtrent en halve fjerdingsvei fra garden Vassbøe, altså øverste del af Vandet. Her folder den saakaldte Ørsdalselven udi Vandet og da det blaaste temmelig kuling af Vest, er det mest sannsynlvis at Baaden (hvilken var en dårlig Færing) er bleven fuldt af Vand som Vinden feide mod strømmen af Elva, I dette antages at de forulykkede ikke har kundet opdage paa Grund at det tykke svarte Mørket sent om Aftenen.

Nogle vil vide at det har været Brændevin her og det kan ha været Aarsagen og igjen krævet sit Offer ettersom et Par af dem skulde have været temmelig forsynt med den. Forøvrigt er det mest Sandsynlig at dette maa være Aarsagen eftersom de alle er mer eller mindre Grad var henfallen til Drukkenskap. Tre af de forulykkede blev gjenfundne strax, da de vare kommen opp I den af Vand fylte Baad, den ene viste livstegn men døde strax før han kunde faaes til Land.

De som ikke er gjenfundne, Peder B. Bjorland og Jens Knudson Hovland ligger paa et saa dypt Vand , at trods al mulig Flid og Anstrengelser er det ikke lykkes endnu at finde dem.

Foranstaaende antager sig pligtig at melde for Herr Fogden og at samme maatte være indtaget I et af Stavanger bladene maaske at dette Ulykkestilfelle kunde blive en Advarsel for flere som begiver sig paa Søe og Vand beruset.

Birkreim Lensmannsbestilling den 26. December 1875. (kilde 4)

KONA TIL ASLAK SKRIVER BREV TIL STAVANGER AMT

Den 23.December f.m druknede min Mand Aslak Ommundson Skreå paa det farefulde Ørsdalsvand, hvorimed jeg nu I en kummerlig Stilling hensidder efter med 5 I vaares Ægteskab sammenavlede smaaunger.

Hans efterladenskap bestaar af 2 Jordstykker hvoraf den ene er taget af Gaarden Sædre og det andet af Iver Ommundsen sin Odlands gaardpart beliggende I vestre Ende af Ørsdalsvand. Paa dette sidste anførte Jordstykke har vi opført et Steenhus til Beboelseshus tæt med Baadstøet I Enden af Vandet.

Jeg anser det af Vigtighed saavel for mig som for mine anførte 5 Børn hvoraf det eldste er omtrent 11 Aar og det yngste er et Halft Aar at faa sidde I uskiftet Boe der Blodt bestaar af de andre Jorstykke.

I den Anledning er jeg saa fri ærbødig at henvende mig til de Høie Amt om det maatte værde mig fundet at hensidde I uskiftet Boe efter min anførte afdøde Mand Aslak Ommunson Skreå.

Birkreim 3dje Januar 1876- ærbødigst Siri Tønnesdatter .

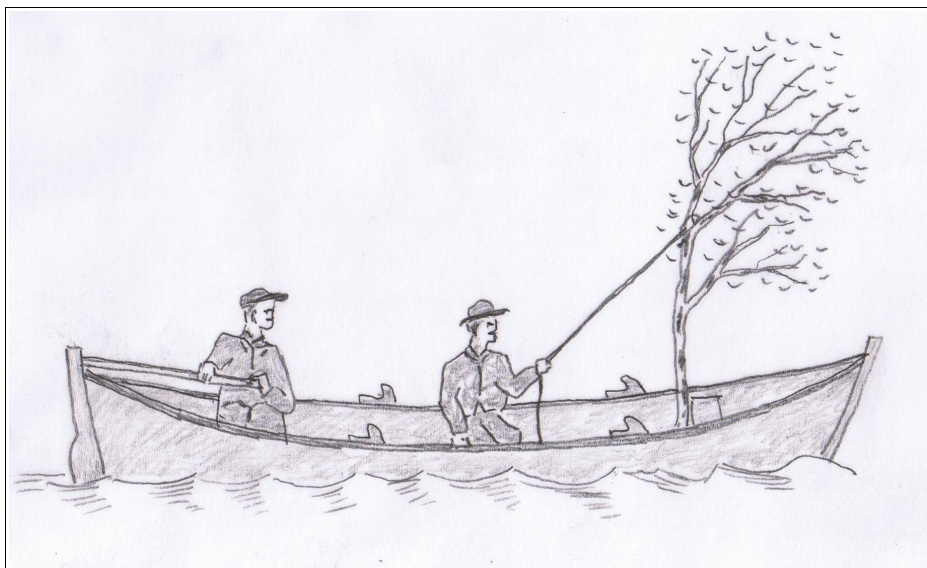
En liten anbefaling fra Peder Tønnesen Dyrskog og Enok Pedersen fulgte med Siris søknad. Den anførte Kone , Siri Tønnesdatter er en huslig og forstandig Kvinde saa vi anseer det vil være til gagn saavel for hende som faar Børnene at aapnaa den ansøgte Bevillgning. (kilde 4)

KJETIL NETLAND

Det går en del segner om ham, at han kunne skjøna seg på telepati, eller vonde ånder dreiv spillet sitt med ham, eller om det var annet hokkus pokkus, det er ikke godt å vite, men det var noe mystisk med denne Kjetil. Det var flere hendelser som han hadde varslet i forkant, også hvilken død han skulle få, og frykten for siste ferden lå som en mørk skugge over hele livet hans. Han var henfallen til drukkenskap, var gift og bodde i Lauperak de 10 siste åra der kona var skredder (kilde 5).

Drukningssulykke III

1944

To karer fra Egersund skulle ro vatnet til Lauperak, men tenkte å nytte den gode bora, og satte opp et tre i båten som segl. Det gikk godt inntil et vindkast kvelvet båten. Den ene druknet, mens den andre kom seg til lands og forsøkte å ta seg tilbake på landsiden, men glei utfor berget og slo seg ihel.

Illustrasjon: Paul Tengesdal

HVEM VAR DET OG NÅR SKJEDDE DET?

Jeg hadde hørt om denne ulykken, men visste ikke noe særlig om den, hverken hvem det var eller når det skjedde. Det var også få opplysninger å få fra folk som ble spurt. Derfor fikk jeg Dalane Tidende til å sette inn en etterlysning i bladet.

Samme dag avisen kom ut fikk jeg telefon fra Thor A. Thorsen, Egersund som fortalte: «Det var far min, og ulykken skjedde 12. august 1944. De fant han etter 3 dagers leiting. Jeg var bare ½ år gammel, og vet lite, men jeg skal hjelpe å spore opp opplysninger». Så viser det seg at den beste fortelleren er Anne Marie Løvbrekke Fredriksen, Bjerkreim som selv var med på rutebåten «Ørdsølen» den dagen ulykka hente. Hun var 7 år gammel, men ulykka festet seg i barnesinnet. Vi lar henne selv fortelle.

Paul Tengesdal

SLIK JEG HUSKER DET

Jeg var med på rutebåten, om det var en skuledag, eller jeg var med i et annet ærend husker jeg ikke. Båten lå til kai i Odlandstøet og ventet på avgang. Ombord var det to karer fra Egersund som skulle til Lauperak. Det var Olav Thorsen og Magnus Odland som skulle heim til far med en robåt han skulle ha. Jeg husker godt båten, det var en liten jolle og den var kvit. Båten hadde de

bundet fast i akterenden av rutebåten. De hadde nok tenkt, på dette viset, å slepe robåten til Lauperak.

Jeg kjente Olav Thorsen, han kom til Lauperak av og til. Jeg husker han hadde alltid med seg ryggsekk, og av og til hadde han med seg noe til oss barn som han drog opp av sekken. Når far var i byen var han også innom Thorsen på Nyeveien. Magnus Odland husker jeg ikke kom på besøk hos oss i Lauperak. Men han var en av mine slektninger, han var i slekt til min mor.

På ett eller annet vis ble rutebåten forsinket, den måtte vente på noen som skulle være med. Slik var det gjerne. Båten kunne ikke gå fra noen som de visste skulle være med. Da bestemte Olav og Magnus seg for å selv ro avsted. De løsnet båten og forsvant oppover vatnet.

Rutebåten var innom Landsdal på veien oppover vatnet. Senere kom det frem at noen ombord hadde sett en mann på andre siden av Ørsdalsvatnet, like nedi strandsteinene som stod og vinket. Han hadde tatt av seg klær, de trodde han var ute og badet, og enset ikke mer på ham. Rutebåten gikk videre.

Far visste om dem som skulle komme med den nye båten, men så dem ikke. Etterhvert forstod folk at det måtte ha skjedd en ulykke. Det vart satt igang leiting. Far fann båten drivende oppe ved Vassbølandet. Det var da festet et tre i båten som var satt fast i seglfestet i båten. Det var tydelig at de hadde reist opp et tre som skulle tjene som segl, og at båten så hadde kvelva.

De leitet langs land fra Odlandstø til Lauperak og omsider fann de Olav Thorsen i Bukkatone, på andre siden av Landsdal, omtrent hvor det store raset gikk i 2008. Han hadde slått seg i ihjel og lå mellom noen steiner. Det viste seg at han hadde forsøkt å ta seg fram oppover lia, men var glidd på en torve og falt utfor en bergskrent. Dette var ikke langt fra vannkanten. Dersom han hadde vært kjent, ville han ikke hatt noen besværligheter med å ta seg opp like til toppen av fjellsiden, og derifra kunne kommet seg tilbake til folk. Magnus Odland fann de aldri.

Far brukte aldri denne «Thorsenbåten» som vi kalte den, det var en «kveltrebåt» sa far.

DE SOM OMKOM

*Magnus Odland,
Egersund, fødd 1905, og
ugift. Han var fra
Odland i Bjerkreim og
kom til Egersund 14 år
gammel. Hans yrke er
ukjent.
Fotograf: Ukjent.*

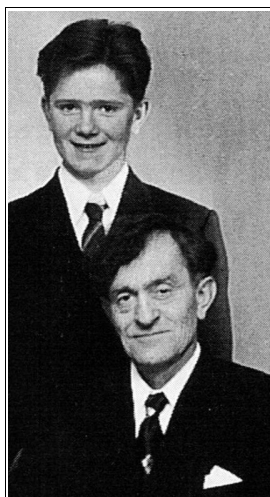

*Olav Thorsen, Egersund,
fødd 1910.
Han var gift og hadde 4
små barn, det minste bare
½ år gammelt.
Han arbeidet som baker
på Eikunda.
Fotograf: Ukjent*

*Magnus og Olav var naboer på Nyeveien, Egersund.
Bildene er utlån av henholdsvis Kjell Magne Odland og Thor A. Thorsen.*

Drukningssulykke IV

1973

*Far og sønn, Theodor og Willy
Løvbrekke
druknnet da båten deres kantra på
Ørsdalsvatnet. De fraktet bjørkeved fra
Merstadlia nedenfor garden.
Her hos fotografen i 1952.
Foto: J. W. Eskildsen, Egersund*

Faren Theodor (f. 1892) og sonen Thomas Willy (f. 1935) druknet i en alder av henholdsvis 81 og 38 år. Det hadde seg slik at de skulle hente heim skogved de hadde liggende i Merstadlia, i mellom Bukkodden og Merstadåna. På en av disse roturene hente ulykken.

Ulykken hente den 2. januar 1973. Teodor og Willy hadde først vært en rotur og hentet heim det første lasset. De hadde kappet opp trestokker i omtrent to meters lengder, og visste svært godt hvordan de måtte stue materialene slik at båten vart stødigst mulig. Det første lasset lødde de opp på kaien i Lauperak og gikk heim til middag.

Etter middag ville Willy ha seg en kvileøkt, men Theodor ville gjerne tilbake og hente et nytt lass. Han hadde sett en hare på første turen og ville gjerne ha den fangsten. Det ble til at de gikk for å hente et nytt lass og Theodor tok børsa med seg.

Det lei utpå dagen og Walborg vart urolig siden de ikke kom tilbake. Hun gikk ned til kaia og så da at de ikke var kommet med et nytt lass. Da forstod hun at det måtte være noe galt fatt. Denne dagen var det blikkstillt og mildt. Walborg ringte til Tønnes Martin Dyrskog, og han kunne se fra Dyrskog at båten var kvelvet. Han kom til Tønnes Garheim og Trygve Løvbrekke vart med. De fant Theodor ved båten som lå kvelvet ikke mer enn 12 meter fra land. Han var surret fast med et tau omkring den ene foten. Willy var ikke å se.

Senere kunne Walborg fortelle at hun en gang hadde spurt Theodor hva han ville gjøre dersom han fall i vannet, han kunne svømme. Da hadde han svart at han ville binde tauet omkring en av føttene. Det var nettopp hva som hadde skjedd. Willy kunne ikke svømme. De hadde begge høge gummistøvler på seg, så da nytter det lite med svømmeferdigheter heller. I slikt kaldt vann midtvinters kan en regne med at bare 15-20 minutters nedkjøling er nok til å miste bevisstheten. Det var heller ikke dypt vann der ulykken skjedde, de kunne se børsa ligge på bunnen der båten hadde kvelva. Det var liksom en berghylle, og utenfor var det brådypt. Siden sanket de opp all veden som hadde vært i båten. Den lå og fløt omkring. Selv om fire mann stod på kanten av båten med fullt vedlass klarte de ikke å kvelve båten. Det var merkelig, og ulykken er forblitt en gåte. Det ble soknet etter Willy, det var nede dykker og det ble slept utstyr etter «Ørsdølen», men til ingen nytte. Willy ble aldri funnen. (kilde 6)

BLIKKSTILT PÅ ØRSDALSVATNET

Ørsdalsvatnet sett fra Odlandstø.

*

Dette skriftet er til minne
om dem som har funnet sin grav i dette vatnet.

*

KILDER:

- 1 Gitle A. Birkrem «Ulykkenes dal i Bjerkreim», Dalane Tidende 1913.
- 2 Ola T. Vassbø (Litl-Ola) fortalt til Jørgen Skjæveland, «Gamalt frå Bjerkreim».
- 3 Jørgen Skjæveland «Gamalt frå Bjerkreim» avisartikler og bøker.
- 4 Kildeavskrift av Mari Anne Næsheim Hall.
- 5 Trygve Fuglestad, Stavanger Aftenblad 24. desember 1954.
- 6 Anne Marie Løvbrekke Fredriksen

Personopplysninger er hentet fra Bjerkreimboka av Lisabet Risa